

Ako imate među prijateljima ili u obitelji imate osobu sa dijabetesom tipa 1 evo nekoliko natuknica koje vam ti roditelji možda neće izgovoriti ali ako ih znate, manje ćete ih „povrijediti“ i znat ćete primjerenije reagirati.

1. **Postoje 2 vrste dijabetesa i NE one nisu iste.** **TIP 1**, poznatiji i kao dječji dijabetes, je rjeđi oblik dijabetesa i zauzima svega 5-10% od ukupnog broja dijabetičara. Javlja se kada imuno sustav organizma počne uništavati vlastite beta stanice gušterače koje proizvode **inzulin**- bez kojeg tijelo ne može apsorbirati glukozu koja je neophodna za proizvodnju energije. Najčešće se javlja u dječjoj dobi pa sve do 40 g. **TIP 2** dijabetes je češći oblik i odnosi 90-95% dijabetičara i javlja se kada tijelo postane rezistentno na **inzulin** koji proizvodi – odnosno ne može ga koristiti na pravi način. Većinom ga imaju stariji ljudi.
2. **TIP 1 dijabetesa ne može se prevenirati.** Dijabetes mog djeteta nije posljedica loše prehrane, previše slatkiša, ne kretanja ili pretilosti – to su sve naznake za dijabetes **TIP 2**. Ništa u prehrani djeteta sa TIP 1 nije pridonijelo tome da se ta bolest razvije.
3. **Nema lijeka za dijabetes TIP 1.** Neće nestati ako samo jede pravu hranu, uzima cimet, vježba ili skine kile. Potreban mu je inzulin da bi preživio. Njegovo tijelo ne proizvodi inzulin. Kraj priče.
4. **Život mog djeteta ovisi o preciznom , konstantnom nadzoru visine glukoze u krvi i preciznim dozama inzulina.** Izumitelj inzulina Dr. Banting naš je heroj. Prije njegovog izuma, djeca s dijabetesom umirala su u roku od godinu dana. Inzulin spašava život moga djeteta, svaki dan.
5. **Da može se “normalno” živjeti s njim** ali zahtjeva više vremena, snage I energije nego smo ikada pomišljali da uopće imamo. To je posao 24 sata dnevno, 356 (366) dana na godinu a uzimanje “pauze ili odmora “ može biti smrtonosno. Mjerimo šećer danju i noću, radnim danom i vikendom, na godišnjem i u školi, na sportu.. svugdje i uvijek.. Dijabetes je neželjen ali sada već dobro poznat pratilac i član naše obitelji.
6. **Moje dijete vodi normalan život.** Trči, igra se, bavi se sportom, ima hobije, ide na izlete, logorovanja i tuče se s bratom :). Ali njegovo “normalno” uključuje česta mjerenja i pitanja “koliki ti je šećer?” da se vidi dali je u prihvatljivim granicama a dijete kao dijete često se zaboravi pa je tu odgovornost nas roditelja još i veća jer mi ne smijemo zaboraviti ni na tren.
7. **Moje dijete neće “prerasti” dijabetes TIP 1.** Ni sada ni nikada, ovisno je o inzulinu do kraja života.
8. **Djeca, a osobito teenageri, sa TIPom 1 trebaju našu potporu i razumijevanje** da se osjećaju slobodno pobrinuti se za sebe i svoj šećer jer to je period kada nikako ne žele biti drugačiji od drugih, a zanemarivanje dijabetesa i preskakanje inzulina može imati smrtne posljedice. Također ako ugledate teenagera koji se klima ili posrće u parku, a znate da je dijabetičar.. nemojte pomisliti da je pijan. Nije. Vjerojatnije je da mu je šećer pao i da mu zaista hitno treba vaša pomoć. Ovo se odnosi i na ljude koje ne poznajete.. nemojte biti uskogrudni i prvo pomisliti da su pijani, priđite i pogledajte bolje, možda nekome možete spasiti život.
9. **Dijabetes TIP 1 nije zarazan i ne može se prenijeti čak ni krvlju.**
10. **Više svjesnosti problema i više znanja dovode do boljeg razumijevanja , novih istraživanja i načina liječenja.** Razvijena je i inzulinska pumpa koja uvelike olakšava život sa dijabetesom ali nije magični štapić. Svi se nadamo umjetnoj gušterači ili lijeku za života naše djece. Nadam se da to neće ostati nedosanjani san.

Aleksandra Marović mag.ing.